

REGALS D'ANIVERSARI

DESCRIPCIÓ

Exercici de reflexió sobre la socialització de gènere, a partir de l'experiència de cada participant.

OBJECTIUS

- Explorar els rols i estereotips de gènere, a partir de l'experiència.
- Qüestionar la rigidesa i "naturalitat" de la masculinitat i feminitat hegemònica.
- Visibilitzar les masculinitats i feminitats no hegemòniques.

PÚBLIC DESTINATARI

Activitat adreçada tant a un públic jove com adult.

Amb un públic jove, i depenent del grau de maduresa i capacitat d'introspecció, pot no ser adequat realitzar el pas 3 opcional.

TEMPORALITZACIÓ

45 minuts. Una hora amb l'activitat opcional (pas 3)

MATERIAL

- Juguines de nens i de nenes. Sobretot, fer servir les juguines més estereotipades, com nines, màquines, jocs de construcció, cuinetes, etc.
- Papelògraf, retolador i bolígrafs.
- Ordinador, projector, altaveus, connexió a internet.
- Còpies de la Fitxa 1 impreses per totes les persones participants.

ORIENTACIONS PER LA FACILITACIÓ

Pel seu caire vivencial, la dinàmica pot provocar algunes resistències inicials. En el cas de les persones adultes, per la distància amb el món de les juguines. En el cas de les persones joves, per la voluntat de no apropar-se a objectes relacionats amb la infància.

La majoria de les vegades, però, la resistència inicial és substituïda pel plaer i la diversió de tocar, manipular i jugar amb objectes que no es tenien a la infància. En qualsevol cas, no cal forçar a ningú a fer res que no els vingui de gust.

FONT

Elaboració pròpia a partir de fonts diverses.

PROCEDIMENT

Pas 1:

Recollir diferents juguines, considerades tant "de nen" com "de nena" i posar-les a un racó de la sala. Organitzar-les de manera que siguin una sorpresa i que les persones participants no les puguin veure abans de l'inici de l'activitat.

Mostrar les juguines i demanar que cada persona identifiqui alguna juguina que mai li van regalar quan era petita. Deixar uns minuts perquè cada persona pugui tocar, manipular o jugar amb la juguina escollida. Si hi ha juguines escollides per més d'una persona, s'han de compartir.

PROCEDIMENT (continuació)

Pas 2:

Deixar les joguines a un racó i fomentar un moment de debat, preguntant:

- Quines joguines ha escollit cada persona?
- Per què no us les van regalar mai quan éreu petites o petits?
- Com us heu sentit mentre hi jugàveu?
- Creieu que hi ha joguines "de nen" o "de nena"? Quines? Quines característiques tenen?

Acabar el debat amb una explicació sobre la socialització de gènere, és a dir, el procés pel qual les persones es converteixen en homes o dones, segons aquelles característiques que s'atribueixen a la masculinitat i la feminitat (hegemòniques). En aquest sentit, les joguines són una eina de socialització important, són veritables instruments per entrenar a futurs homes i dones.

Generalment, les nenes reben joguines vinculades al món de la cura (nines, carrets, cuinetes, etc.), mentre que els nens reben regals vinculats a l'acció, la competència, la força (pilotes, cotxes, construccions, etc.). Aquests missatges constants tenen un pes important en la forma en què nens i nenes es van "adaptant" als rols i estereotips de gènere.

En aquest sentit, és important visibilitzar la possibilitat que hi hagi nens a qui els hi agraden els "jocs de nena" i viceversa, i obrir un debat sobre com es viuen aquests desigs "diferents" a la suposada norma, i quins poden ser els càstigs socials que es reben.

Pas 3 (opcional):

Passar a cada persona un full (Fitxa 1) per reflexionar sobre com ha influït el gènere en la pròpia educació. Un cop omplert, qui vulgui pot compartir-ho amb el grup.

Com a material complementari es pot visionar amb el grup els vídeos:

"La peluca de Luca", projecte d'Eltakataka, Vicent Poquet i La Naturadora:

<https://vimeo.com/55523227>

"La mente en pañales":

<https://www.youtube.com/watch?v=7hBX7YUAx2I>

FITXA 1

Contesta a les següents preguntes:

A la teva infantesa, en quines situacions t'agradava ser una nena o un nen? Per què?

En quines situacions no t'agradava ser una nena o un nen? Alguna vegada et van dirigir comentaris insultants o dolorosos pel fet de ser un nen o una nena o per fer alguna cosa com un nen o com una nena?

Alguna vegada t'hauria agradat ser de l'altre sexe? En cas afirmatiu, en quines situacions?
